

Українська мова

5 клас

Початковий рівень (1 – 3 бали)

Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації			Примітка вчителя/учня
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Плануєш і здійснюєш навчальний пошук	На елементарному рівні відтворюєш навчальний матеріал	
	Опрацьовуєш текстову та/або графічну інформацію	Опрацьовуєш навчальний матеріал і можеш відтворити фрагмент із нього окремим реченням	
Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Створюєш короткі усні й письмові повідомлення	будуєш лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна	
	Відтворюєш почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та / або логічні неточності	будуєш лише окремі фрагменти висловлювання; лексика й граматична будова мовлення бідна й одноманітна	
Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Виконуєш навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання	Розумієш навчальний матеріал і можеш дати відповідь у формі елементарного висловлювання	
	Розпізнаєш, називаєш окремі об'єкти вивчення	Складаєш висловлювання, яке не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика й граматична будова збіднені	
Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Ти розпізнаєш помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	маєш фрагментарні уявлення з предмета вивчення і можеш відтворити окремі його частини; під керівництвом учителя виконуєш найпростіший буквено-звуковий аналіз слів	

Середній рівень

(4 – 6 балів)

Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації			Примітка вчителя / учня
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Плануєш й здійснюєш навчальний пошук	Умієш частково знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних вражень за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал	
	Ставиш запитання до змісту навчального матеріалу	Умієш ставити прості запитання до змісту прочитаного тексту	
	Опрацьовуєш або інтерпретуєш текстову та/або графічну інформацію без істотних змістовних і логічних неточностей	повторюєш та відтворюєш фактичний матеріал, за обсягом робота наближається до норми, помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність	
Комунікація, зокрема з використанням інформаційно - комунікаційних технологій			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Ти створюєш короткі усні та письмові повідомлення	Умієш в основному логічно побудувати невеличке висловлювання на задану тему, вдало добираєш лексичні засоби	
	Відтворюєш почуту або прочитану інформацію, без істотних змістовних та/або логічних неточностей	створюєш усне чи письмове висловлювання, яке характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю, знаходиш в тексті приклади відповідно до сформульованого завдання	
	Презентуєш результати своєї навчальної діяльності	Можеш висловити оцінювальне судження й довести його одним-двома аргументами, завершити відповідь простим узагальненням, а також дати визначення вивчених правил	
Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Виконуєш навчальні дії із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом за зразком	умієш написати коротке повідомлення за зразком у межах вивченої теми, використовуючи обмежений набір засобів логічного зв'язку	
	Можеш порівняти окремі об'єкти вивчення	Умієш написати невеликий твір/лист за зразком у відповідності до поставленого комунікативного	

		завдання, при цьому добір слів не завжди вдалий, бракує єдності стилю	
Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Розпізнаєш й виправляєш окремі помилки та робиш часткові уточнення в результаті навчальної діяльності	Складаєш невеликий твір на основі вивченого, під керівництвом учителя описуєш природу, людей, тварин та їх дії; виконуєш вправи за зразком	

Достатній рівень

(7 – 9 балів)

Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації			Примітка вчителя / учня
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Плануєш й успішно здійснюєш навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом	Умієш знаходити необхідну інформацію з додаткових джерел	
	Ставиш уточнювальні запитання	Умієш ставити прості запитання за змістом вивченого матеріалу	
	Використовуєш і порівнюєш інформацію з кількох джерел	Створюєш висловлювання, використовуючи довідкову літературу, розумієш значення вивчених термінів	
	Опрацьовуєш й логічно відтворюєш текстову та/або графічну інформацію	Володієш матеріалом і навичками аналізу слів за будовою, правилами переносу, буквено-звуковим аналізом за поданим учителем зразком	
Комунікація, зокрема з використанням інформаційно - комунікаційних технологій			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Ти створюєш деталізовані усні та письмові повідомлення	Самостійно створюєш достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добираєш лексичні засоби	
	Висловлюєш власну думку і наводиш приклади на її підтвердження	умієш підтримувати бесіду, вживаючи короткі репліки, добираєш аргументи на підтвердження власних міркувань	
	Презентуєш результати навчальної діяльності,	Володієш матеріалом та навичками комплексного	

	зокрема з використання ІКТ (за доступності)	аналізу слова, застосовуєш теорію в конкретних ситуаціях, демонструєш правильне застосування вивченого матеріалу	
Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб (застосовуєш знання, що охоплюються навчальним матеріалом у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме):	Формулюєш проблемні питання, пропонуєш можливі способи виконання завдання, або розв'язання проблеми	Застосовуєш відомі факти, поняття для виконання стандартних навчальних завдань	
	Можеш аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	Володієш матеріалом та навичками комплексного аналізу слова, словосполучення, речення	
	Складаєш план для виконання/розв'язання відповідно до інструкції та/або успішно виконуєш окремі етапи такого виконання/розв'язання	Ти вмієш та знаєш як написати повідомлення на запропоновану тему, допускаючи ряд орфографічних помилок, які не ускладнюють розуміння інформації, демонструєш правильне застосування вивченого матеріалу	
Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Успішно виправляєш окремі помилки й робиш часткові уточнення в результаті навчальної діяльності	Володієш матеріалом, за зразком аналізуєш слово, словосполучення, речення, виправляєш допущені помилки, добираєш докази на підтвердження власної думки	
	Визначаєш окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Під час вивчення другорядних членів речення, виконання тестових завдань на встановлення відповідності	

Високий рівень

(9 – 12 балів)

Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації	Примітка вчителя / учня
--	-------------------------

Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Плануєш й успішно здійснюєш навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом	Володієш матеріалом та навичками комплексного аналізу слова, словосполучення, речення, працюєш з різними джерелами інформації	
	Ставиш запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків	Умієш ставити різні види запитань до змісту прочитаного тексту	
	Використовуєш, порівнюєш і аналізуєш інформацію з різних джерел, критично її аналізуєш	Умієш аналізувати, узагальнювати й систематизувати та творчо використовувати дібраний матеріал	
	Опрацьовуєш й логічно інтерпретуєш текстову та/або графічну інформацію	Вмієш читати тексти, аналізувати їх і робити висновки, порівнюєш отриману інформацію з власним досвідом, використовуєш засвоєні факти для виконання нестандартних завдань	
Комунікація, зокрема з використанням інформаційно - комунікаційних технологій			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Ти створюєш деталізовані усні та письмові повідомлення	Виявляєш початкові творчі здібності, проявляєш здатність до до оригінальних рішень різноманітних завдань	
	Висловлюєш і логічно обґрунтовуєш власну думку, наводиш приклади на її підтвердження	умієш вільно висловлюватись і вести бесіду в межах вивчених тем, гнучко та ефективно користуючись мовними та мовленнєвими засобами, висловлюєш власні думки, наводиш приклади на їх підтвердження	
	Творчо презентуєш результати навчальної діяльності, зокрема з використання ІКТ (за доступності)	Володієш матеріалом та навичками лексичного, фонетичного, синтаксичного аналізу, виявляєш особливі творчі здібності, створюєш проекти і презентуєш їх аудиторії	
Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом			
Ти самостійно або під посередкованим	Формулюєш проблемні питання, висуваєш	Самостійно формулюєш проблему та знаходиш шляхи	

керівництвом учителя чи інших осіб (Застосовуєш знання, що охоплюються навчальним матеріалом для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме:	гіпотези, успішно виконуєш завдання або розв'язуєш проблему відповідно до інструкції	її розв'язання, висловлюєш власні думки	
	Обґрунтовуєш обраний спосіб розв'язання/виконання, спираючись на знання й досвід	Самостійно створюєш яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації, добираєш переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції	
	Можеш класифікувати й узагальнити об'єкти вивчення	Умієш знаходити та класифікувати в різноманітних джерелах необхідну інформацію, подану у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації	
Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності			
Ти самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Успішно виправляєш окремі помилки й робиш часткові уточнення в результаті навчальної діяльності	Самостійно будуєш послідовний, повний текст твору, урахуєш комунікативне завдання, висловлюєш власну думку, певним чином аргументуєш різні погляди на проблему	
	Визначаєш окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально – пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Під час самостійного виконання завдань різних видів творчої діяльності формулюєш відповіді, маєш системні знання з предмета, аргументовано використовуєш їх	

Критерії оцінювання письмових переказів / творів / есе

Бал и	Рівні навчальних досягнень учнів	Мовне оформлення		Змістові помилки
		орфографічні пунктуаційні помилки	лексичні, граматичні стилістичні	
Початковий рівень				
	Побудованому учнем/ученицею тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи	15-16 і більше	13 і більше	Окремі речення

	Побудоване учнем/ученицею висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і граматична будова мовлення	13-14	12	<i>Окремі фрагменти</i>
	Учневі/учениці слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлювання, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлювання	11-12	11	Менше ½ норми
Середній рівень				
	Висловлювання учня/учениці за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; розкриття теми має бути повнішим, ґрунтовнішим і послідовнішим; чіткіше мають розрізняватися основна та другорядна інформація; потребує урізноманітнення добір слів, більше має використовуватися авторська лексика	9-10	9	7
	За обсягом робота учня/учениці наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразнена основна думка, посилена єдність стилю,	7-8	8	6

	мовне оформлення різноманітнішим			
	За обсягом висловлювання учня/учениці сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але учневі ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції	5-6	7	5
Достатній рівень				
	Учень/учениця самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добирає лексичні засоби, але ще має вдосконалювати вміння чітко висвітлювати тему, послідовно її викладати, належно аргументувати основну думку	4	6	4
	Учень/учениця самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлювання, загалом ґрунтовно висвітлює тему, добирає переконливі аргументи на їх користь, проте ще має працювати над урізноманітненням словника, граматичного та стилістичного оформлення роботи	3	5	3
	Учень/учениця самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно	1+1 (негруба)	4	2

	висловлювати власну позицію і належно її аргументувати			
Високий рівень				
	Учень/учениця самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту	1	3	1
	Учень/учениця самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю	1 (негруба)	2	-
	Учень/учениця самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той	-	1	-

	самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю			
--	--	--	--	--

Критерії оцінювання читання вголос

Рівень	Бали	Характеристика читання
Початковий (Бали цього рівня одержують учні/учениці, які читають дуже повільно, припускаються значної кількості помилок у структуруванні тексту і речення, прочитанні і вимові слів, інтонуванні речень)	1	Учень/учениця читає, не зв'язуючи слова між собою інтонаційно, не відділяючи одне речення від іншого, припускається значної кількості помилок на заміну, перестановку, пропуск (складів, слів); вимовляє в багатьох випадках слова відповідно до їх написання, а не до норм вимови; швидкість читання в кілька разів нижча за норми.
	2	Учень/учениця читає, відриваючи окремі слова одне від одного, не завжди відділяє одне речення від іншого; припускається помилок на заміну, перестановку, пропуск (складів, слів); вимовляє в багатьох випадках слова відповідно до їх написання, а не до норм вимови; швидкість

		читання складає орієнтовно третину від норми.
	3	Читання характеризується певним рівнем зв'язності, який проте ще недостатній, як і темп, що наближається до половини норми. Допускається ще велика кількість помилок різного характеру.
	4	Учень/учениця читає, зі швидкістю, що дещо перевищує половину норми, поділяючи текст на речення, але припускається значної кількості помилок в інтонуванні речень різних типів; у поділі речень на смислові частини, неправильно ставить логічний наголос; припускається орфоепічних помилок; читання не досить плавне.
Середній (Бали цього рівня заслуговують учні/учениці, які читають зі швидкістю, що наближається до норми, поділяючи текст на речення, пов'язуючи слова в реченні між собою, але читають не досить плавно і виразно, припускаючись помилок в інтонуванні, вимові тощо)	5	Учень/учениця читає зі швидкістю, що наближається до норми, в основному правильно інтонуючи кінець речення, але припускається помилок у поділі речень на смислові частини, логічному наголошуванні слів, а також в інтонуванні речень певної синтаксичної будови (за програмою відповідного класу); припускається орфоепічних помилок; читання не досить плавне.
	6	Учень/учениця читає зі швидкістю, що відповідає нормі, правильно інтонуючи кінець речення, логічно наголошуючи слова, але робить окремі помилки в поділі речень на смислові частини та в інтонуванні речень певної синтаксичної будови (за програмою відповідного класу); припускається орфоепічних

		помилки; читання не досить плавне.
Достатній (Бали цього рівня заслуговують учні/учениці, які читають плавно, з належною швидкістю, правильно інтонують речення і поділяють їх на смислові відрізки, але припускаються певних недоліків за деякими критеріями(вираження авторського задуму, виконання комунікативно-го завдання; норм орфоєпії, дикції))	7	Учень/учениця читає зі швидкістю в межах норми, у цілому плавно, правильно інтонуючи речення певної синтаксичної будови (за програмою відповідного класу), роблячи логічні наголоси; поділ речення на смислові відрізки в цілому логічно правильний, але цей поділ не пристосований до особливостей слухацької аудиторії; емоційне забарвлення тексту в читанні відсутнє; є орфоєпічні помилки.
	8	Учень/учениця читає швидко, плавно, досить правильно інтонуючи речення певних синтаксичних структур, роблячи логічні наголоси; поділ речення на смислові відрізки логічно правильний, але не завжди пристосований до особливостей слухацької аудиторії; темп, тембр, гучність читання не пов'язані з певним комунікативним завданням; емоційне забарвлення тексту наявне, але воно не виявляє авторського задуму; є орфоєпічні помилки.
	9	Учень/учениця читає швидко, плавно, правильно інтонуючи речення різної синтаксичної будови; поділ речення на смислові відрізки та логічне наголошування слів правильні, але в окремих випадках темп, тембр, гучність читання не пов'язані з відповідним комунікативним завданням; емоційне забарвлення недостатньо виявляє авторський

		задум; можуть бути орфоепічні помилки.
Високий (Бали цього рівня заслуговують учні/учениці, які читають плавно, швидко, правильно інтонують речення і поділяють їх на смислові відрізки; добре відтворюють авторський задум, стильові особливості тексту, розв'язують комунікативне завдання; читають орфоепічно правильно, з гарною дикцією)	10	Учень/учениця читає виразно, з гарною дикцією; інтонація (поділ речень на смислові частини, логічне наголошування слів, мелодика речень різної синтаксичної будови), емоційне забарвлення, тембр, темп, гучність читання відтворюють авторський задум, стильові характеристики тексту, але в читанні можуть бути окремі недоліки(наприклад, недостатньо враховано комунікативне завдання, особливості слухацької аудиторії), незначні орфоепічні огріхи.
	11	Читання учня/учениці цілком відповідає усім зазначеним вище критеріям (глибоке проникнення у зміст прочитаного, бездоганне дотримання орфоепічних, інтонаційних норм, виразна передача авторського задуму, стильових характеристик тексту, врахування комунікативного завдання, особливостей слухацької аудиторії).
	12	Учень/учениця читає винятково виразно, з гарною дикцією; глибоко й тонко відтворюючи емоційне забарвлення, авторський задум, стильові характеристики тексту; вміло виконує комунікативне завдання, визначене вчителем або самостійно.

Критерії оцінювання діалогу

Рівень	Бали	Характеристика складених учнями діалогів
--------	------	--

Початковий (Бали цього рівня одержують учні/учениці, успіхи яких у самотійному складанні діалогу поки що незначні)	1	Учень/учениця має значні труднощі в підтриманні діалогу. Здебільшого він/вона відповідає на запитання лише “так” чи “ні” або аналогічними уривчастими реченнями ствердного чи заперечного характеру.
	2	Учень/учениця відповідає на елементарні запитання короткими репліками, що містять недоліки різного характеру, але сам/сама досягти комунікативної мети не може.
	3	Учень/учениця бере участь у діалозі за найпростішою за змістом мовленнєвою ситуацією, може не лише відповідати на запитання співрозмовника, а й формулювати деякі запитання, припускаючись помилок різного характеру. Проте комунікативна мета досягається ним/нею лише частково.
Середній (Балів цього рівня заслуговують учні/учениці, які досягли певних результатів у складанні діалогу за двома-чотирма показниками з нескладної теми, але за іншими критеріями результати поки що незначні)	4	Учень/учениця бере участь у діалозі з нескладної за змістом теми, в основному досягає мети спілкування, проте репліки його/її недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, не відзначаються послідовністю, доказовістю; трапляється чимало помилок у доборі слів, побудові речень, їх інтонуванні тощо.
	5	Учень/учениця бере участь у діалозі за нескладною за змістом мовленнєвою ситуацією, додержує елементарних правил поведінки в розмові, загалом досягає комунікативної мети, проте допускає відхилення від теми, мовлення його/її характеризується стереотипністю, недостатньою різноманітністю і потребує істотної корекції тощо.

	6	Учень/учениця успішно досягає комунікативної мети в діалозі з нескладної теми, його/її репліки загалом є змістовними, відповідають основним правилам поведінки у розмові, нормам етикету, проте їм не вистачає самостійності суджень, їх аргументації, новизни, лаконізму в досягненні комунікативної мети, наявна певна кількість помилок у мовному оформленні реплік тощо.
Достатній (Балів цього рівня заслуговують учні/учениці, які самостійно, у цілому вправно за більшістю критеріїв склали діалог з теми, що містить певну проблему, продемонстрували належну культуру спілкування, проте за деякими з критеріїв(від 2-х до 4-х) їх мовлення ще містить певні недоліки)	7	Діалогічне мовлення учня/учениці за своїм змістом спрямовується на розв'язання певної проблеми, загалом є змістовним, набирає деяких рис невимуженості; з'являються елементи особистісної позиції щодо предмета обговорення, правила спілкування в цілому дотримуються, але ще є істотні недоліки(за 4-ма критеріями): невисокий рівень самостійності й аргументованості суджень, можуть траплятися відхилення від теми, помилки в мовному оформленні реплік тощо.
	8	Учень/учениця загалом вправно бере участь у діалозі за ситуацією, що містить певну проблему, досягаючи комунікативної мети, висловлює судження і певною мірою аргументує їх з допомогою загальновідомих фактів, у діалозі з'являються елементи оцінних характеристик, узагальнень, що базуються на використанні прислів'їв і приказок, проте допускаються певні недоліки за кількома критеріями(3-ма).
	9	Учень/учениця самостійно складає діалог з проблемної теми, демонструючи загалом достатній рівень вправності і культури мовлення (чітко

		висловлює думки, виявляє вміння сформулювати цікаве запитання, дати влучну, дотепну відповідь, виявляє толерантність, стриманість, коректність у разі незгоди з думкою співрозмовника), але в діалозі є певні недоліки за 2-ма критеріями, наприклад: нечітко виражається особиста позиція співбесідників, аргументація не відзначається оригінальністю тощо.
Високий (Балів цього рівня заслуговують учні/учениці, які продемонстрували високу культуру спілкування, переконливо аргументуючи свої думки з приводу проблемної теми, даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; змогли зіставити різні погляди на той самий предмет, навести аргументи “за” і “проти” в їх обговоренні тощо)	10	Учень/учениця складає діалог за проблемною ситуацією, демонструючи належний рівень мовленнєвої культури, вміння формулювати думки, обґрунтовуючи власну позицію, виявляє готовність уважно і доброзичливо вислухати співрозмовника, даючи можливість висловитися партнеру по діалогу; додержується правил мовленнєвого етикету; структура діалогу, мовне оформлення реплік діалогу звичайно відповідає нормам, проте за одним з критеріїв можливі певні недоліки.
	11	Учень/учениця складає діалог, самостійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самостійно визначає проблему для обговорення), переконливо й оригінально аргументує свою позицію, зіставляє різні погляди на той самий предмет, розуміючи при цьому можливість інших підходів до обговорюваної проблеми, виявляє повагу до думки іншого; структура діалогу, мовне оформлення реплік діалогу відповідає нормам.

	12 Учень/учениця складає глибокий за змістом і досконалий за формою діалог, самотійно обравши аспект запропонованої теми (або ж самотійно визначає проблему для обговорення), демонструючи вміння уважно і доброзичливо вислухати співрозмовника, коротко, виразно, оригінально сформулювати свою думку, дібрати цікаві, влучні, дотепні, переконливі аргументи на захист своєї позиції, у тому числі й з власного життєвого досвіду, зіставити різні погляди на той самий предмет; здатний/здатна змінити свою думку в разі незаперечних аргументів іншого; додержується правил поведінки й мовленнєвого етикету в розмові.
--	--